

**GENELGE
(2006/15)**

Çok çeşitli amaçlarla su kaynaklarına olan hızlı talep artışının karşılanması, insan sağlığının korunması, gıda güvenliğinin sağlanması, sucul ekosistemlerde yer alan biyolojik çeşitliliğinin korunması için yer altı ve yerüstü su kaynakları kalitesinin kirliliğe karşı korunarak kullanılması gerekmektedir. Su kaynaklarının kirlenmemesi için en önemli tedbir, atıksu arıtma tesislerinin belirli deşarj standartlarını sağlayacak şekilde inşa edilerek işletmeye alınmasıdır.

Bilindiği üzere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 5491 sayılı Kanunla değişik 11. Maddesi ile her türlü "üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıklarını alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri, atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla, faaliyetlerinde değişiklik yapmayı ve/veya tesislerini büyütmeyi planlayan gerçek ve tüzel kişiler yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde atıklarını arıtma veya bertaraf etmekle yükümlü" kılınmışlardır. Yine aynı Kanun Maddesi'nde, atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden sorumlu olan atıksu altyapı yönetimleri belirtilmektedir.

Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 5491 sayılı Kanunun Geçici 4. Maddesi gereğince, atıksu arıtma tesisini kurmamış belediyeler ile halihazırda faaliyette olup, atıksu arıtma tesisini kurmamış organize sanayi bölgeleri, diğer sanayi kuruluşları ile yerleşim birimleri, bu tesislerin kurulmasına ilişkin iş termin planlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Bakanlığa sunmakla ve aşağıdaki Tablo'da belirtilen sürelerde işletmeye almakla yükümlüdürler.

Belediyeler, organize sanayi bölgeleri, diğer sanayi kuruluşları ile yerleşim yerlerinin, Tablo'da yer alan sürelerden yararlanmak için 13 Ağustos 2006 tarihine kadar ilgili İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne yazılı müracaat etmeleri gerekmektedir. Bu konuda Valiliklerce ivedilikle ilgililere tebligat yapılacaktır.

Tablo: Atıksu Altyapı Yönetimlerinin İş Termin Planı Sunmak ve AAT'ni İşletmeye Almak İçin Aşılması Gereken Süreler(Yıl)		
	İTP Sunma Süresi (en son tarih 13.05.2007)	İşletmeye Alma Süresi *
Belediyeler(100.000'den fazla)	1	3
Belediyeler (100.000 -50.000)	1	5
Belediyeler (50.000-10.000)	1	7
Belediyeler (10.000-2.000)	1	10
OSB, Endüstri Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Turizm Tesisleri, Yerleşim Alanlarından Kopuk Olarak Yapılmış Münferit Endüstri Tesisleri, Tatil Köyü, Tatil Sitesi v.b	1	2

* : İş Termin Planının İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunulduğu tarihten itibaren dikkate alınacak en son sürelerdir.

Atıksu arıtma tesisini kurmamış belediyeler ile halihazırda faaliyette olup, atıksu arıtma tesisini kurmamış organize sanayi bölgelerinin ve diğer sanayi kuruluşları ile yerleşim birimlerinin atıksu arıtma tesislerinin kurulmasına ilişkin iş termin planlarını, Genelge ekinde yer alan İş Termin Planı (İTP) Formatında hazırlayarak, noter tasdikli olmak üzere en geç 13 Mayıs 2007 tarihine kadar ilgili İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunmaları zorunludur. İş Termin Planlarının sunulmasından itibaren, İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce incelenerek, Genelgeye uygun hazırlanmış olanların başvuru yazıları ile birlikte 15 gün içerisinde Bakanlığımıza sunulması gerekmektedir.

Bununla birlikte, mevcut yerleşim alanlarından kopuk olarak münferit yapılmış tatil köyü, tatil sitesi, turizm tesis alanları vb. kullanım alanlarının kanalizasyona bağlanmalarının ekonomik ve teknik olarak fizibil olması durumunda, bu yerlere ait yönetimler İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne uygun görüşü doğrultusunda ilgili atıksu altyapı yönetimi ile yapacakları noter tasdikli protokol çerçevesinde atıksularını kanalizasyona bağlayabilirler. Bu yönetimlerin de, en geç 13 Ağustos 2006 tarihine kadar ilgili İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne yazılı müracaat etmeleri ve ilgili atıksu altyapı yönetimi ile yaptıkları noter tasdikli protokolü 13 Mayıs 2007 tarihine kadar İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunmaları gerekmektedir. Söz konusu protokolün sunulmasından itibaren başvuru yazıları ile birlikte 15 gün içerisinde Bakanlığımıza sunulması gerekmektedir.

Kanalizasyon ve ana kollektör yapımı süresi de dahil olmak üzere, atıksu arıtma tesisleri için tabloda verilen işletmeye alma süreleri, bu Kanun gereği uyulması gereken maksimum sürelerdir. Ancak, atıksu altyapı yönetimlerinin ve/veya tesis işletmecilerinin, atıksu arıtma tesislerini tabloda yer alan işletmeye alma sürelerinin bitimini beklemeden mümkün olan en kısa sürede işletmeye almaları, insan sağlığının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının ve biyolojik çeşitliliğinin korunması açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu Kanun'da yer alan sürelerden yararlanmak amacıyla İş Termin Planlarının hazırlanmasında dikkat edilecek hususlar;

1- İş Termin Planının sağlıklı hazırlanmasını teminen ön fizibilite raporu hazırlanması, bu konuda teknik imkanları yetersiz olan belediyelerin ilgili meslek odalarından büro tescil belgesi ve konu hakkında tecrübeli mühendislik-müşavirlik firmalarından veya çevre mühendisliği bölümü bulunan üniversitelerden hizmet almaları,

2- Fizibilite çalışmalarında, ortak atıksu arıtma imkanlarının araştırılması, gerekli proses tipinin belirlenmesi ve atıksu arıtma tesisi için belirlenecek arazi ihtiyacına göre yer seçiminin yapılması, kanalizasyon ve atıksu arıtma tesisi maliyetlerinin belirlenmesinin öncelikle yapılması,

3- Nüfusu 100.000'den fazla olan belediyeler tarafından, İş Termin Planlarıyla birlikte ön fizibilite raporlarının da ekte sunulması,

4- Yapılacak olan arıtma tesislerinin, ilk yatırım maliyetini düşürmek amacıyla, nüfus

projeksiyonu dikkate alınarak kademeli olarak modüler tasarlanabileceğinin göz önünde bulundurulması,

5- Atıksu arıtma tesislerinden, doğal tatlı su gölleri, diğer tatlı su kaynakları, ötrofik olduğu belirlenen yada eğer gerekli önlemler alınmazsa yakın gelecekte ötrofik hale gelecek

haliler ve kıyı suları gibi hassas su alanlarına deşarj söz konusu ise, bu tür projelerin ihtiyaç

duyulduğunda azot ve fosfor giderimi yapacak ileri biyolojik arıtma proseslerine dönüştürülebilir şekilde tasarlanması,

6- Özellikle nüfusu 10.000'e kadar olan yerleşim yerlerinden iklim ve arazi şartları uygun olanların atıksu arıtma tipi seçiminde özellikle yatırım ve işletim maliyeti düşük olan (doğal arıtma gibi) arıtma sistemlerinin değerlendirilmesi,

7- İş Termin Planları hazırlanırken özellikle Belediyelerin Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihale süreçlerini gözönünde bulundurması,

8- İş Termin Planlarında öngörülen sürelerde yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi için, Çevre Kanunu'nun 5491 sayılı Kanunla değişik 11. Maddesi gereğince, atıksu altyapı yönetimlerinin su ve atıksu ücretlerini, kanalizasyona bağlanma ve deşarj bedellerini, atıksuların toplanması ve arıtılması konusundaki yatırım ve işletim maliyetlerini karşılayacak şekilde belirlemeleri gibi hususlar ilgililerce dikkate alınmalıdır.

Hazırlanacak olan atıksu arıtma tesisi projeleri için Bakanlığımızın 29.04.2005 tarih ve 2005/5 sayılı Atıksu Arıtma Tesisi Proje Onayı Genelgesi kapsamında onay alınması gerekmektedir.

Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike oluşturan faaliyetler, bu Genelge kapsamı dışında olup, süre verilmeksizin durdurulur.

Tehlikeli ve zararlı maddeler içeren atıksu deşarj eden tesisler, bu Genelge kapsamı dışında olup, derhal gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Nüfusu 2000'den az olan köy yerleşim alanları, bu Genelge kapsamında değerlendirilmez.

Halen inşaatı devam eden atıksu arıtma tesisleri için bu Genelge kapsamında iş termin planı hazırlanması şartı aranmayacaktır. Tesisin işletmeye alma süresi Tablo da belirlenen işletmeye alma sürelerini geçemez.

İş Termin Planlarında taahhüt edilen sürelerde yerine getirilmesi gereken her bir yükümlülüğün takibi ilgili İl Çevre ve Orman Müdürlüklerince yapılacaktır.

Çevre Kanunu'nun 5491 sayılı Kanunla değişik 11. Maddesi ile atıksu altyapı sistemlerini kurma yükümlülüğü verilen kurum ve kuruluşların, İş Termin Planlarında yer alan her bir yükümlülüğünü taahhüt edilen süresi içerisinde yerine getirmemesi ve/veya arıtma tesislerini Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 5491 sayılı Kanunun Geçici 4. Maddesi'nde belirtilen süre içinde yapmamaları halinde, Çevre Kanunu çerçevesinde cezai işlem uygulanacaktır.

Bu Genelgenin yürürlüğe girmesi ile;

- 23 Şubat 2005 tarih ve 2005/3 sayılı Atıksu Altyapı Tesisleri İş Termin Planı Genelgesi,

- 27 Eylül 1994 tarih ve B.19.0.ÇKÖ.0.06.00.02/1640-5516 sayılı Arıtma Tesisleri Genelgesi,

- 10 Şubat 1994 tarih ve B.19.0.ÇKÖ.0.06.00.01-298-1074 sayılı SKKY'ne Göre Denetim Yapacak Elemanların Uyacağı Esaslar Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle arz/rica ederim.

EKLER:

EK : İş Termin Planı Formu (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

- Tüm Valilikler (İl Çevre ve Orman Müdürlükleri)
- AAT'si olmayan belediyeler (Valiliklerince)
- AAT'si olmayan Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri (Valiliklerince)
- AAT'si olmayan Endüstri Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri (Valiliklerince)
- AAT'si olmayan Sanayi Tesisleri (Valiliklerince)
- AAT'si olmayan Turistik ve Tatil Tesisleri (Valiliklerince)

Bilgi:

- İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- DPT Müsteşarlığı (Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü)
- İller Bankası Genel Müdürlüğü,
- OSB Üst Kuruluşu,
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
- Çevre Mühendisliği Bölümleri

EK : İş Termin Planı Formu
İŞ TERMİN PLANI

GENEL BİLGİLER (İlgili bölümler doldurulacaktır):

- 1) Yönetimin/Tesisin Adı, Adresi, Telefonu :
- 2) Hizmet Ettiği Nüfus:
- 3) Kanalizasyona Bağlı Nüfus (%) :
- 4) OSB'ler için Alan Büyüklüğü, Doluluk Oranı, Kurulu Sektörler, Atıksu Miktarları, Tesislerin ön arıtma tesisi mevcudiyeti :
- 5) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine Göre Sektör Türü :
- 6) Atıksu Deşarjının Yapılacağı Alıcı Su Ortamının Adı :

YAPILACAK İŞLER:

TAAHHÜT EDİLEN SÜRELER :

	<u>Başlama</u> :	<u>Bitiş</u> :
1) İş Termin Planının Valiliğe Sunuluş Tarihi	..../...../200...	..../...../200...
2) Ön-Fizibilite çalışması	..../200... -	..../200...
3) Projelerinin hazırlanması ve yapım ihalesi	..../200... -	..../200...
4) Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı	..../200... -	..../200...
5) İşletmeye Alma Tarihi.....	..../...../200...	..../...../200...

NOTER
TASDİĞİ

Yetkilinin Adı Soyadı, tarih, imza, mühür
(Atıksu altyapı yönetimi / Tesis işleticisi)

NOT : İş Termin Planları için gerektiğinde ek kullanılabilir.
Nüfusu 100.000'den fazla olan belediyelerin İş Termin Planlarında, "projelerinin hazırlanması ve yapım ihalesi" işlerini 2007 yılı sonuna kadar tamamlayacak şekilde taahhüt etmeleri zorunludur.